

1. В те дни, когда управляли судьи, случился голод на земле. И пошел один человек из Вифлеема Иудейского со своею женою и двумя сыновьями своими жить на полях Моавитских.

УПО: І сталось за часу, коли судді судили, то був голод у Краю. І пішов був чоловік з Юдиного Віфлеему мешкати в моавських полях, він і жінка та двоє синів його.

KJV: Now it came to pass in the days when the judges ruled, that there was a famine in the land. And a certain man of Bethlehemjudah went to sojourn in the country of Moab, he, and his wife, and his two sons.

2. Имя человека того Елимелех, имя жены его Ноеминь, а имена двух сынов его Махлон и Хилеон; [они были] Еффрафяне из Вифлеема Иудейского. И пришли они на поля Моавитские и остались там.

УПО: А ім'я тому чоловікові Елімелех, а ім'я жінці його Ноомі; і ім'я двох синів його Махлон і Кілійон, ефратяни з Віфлеему Юдиного. І прийшли вони на моавські поля, та й залишилися.

KJV: And the name of the man was Elimelech, and the name of his wife Naomi, and the name of his two sons Mahlon and Chilion, Ephrathites of Bethlehemjudah. And they came into the country of Moab, and continued there.

3. И умер Елимелех, муж Ноемини, и осталась она с двумя сыновьями своими.

УПО: І помер Елімелех, муж Ноомі, і зосталася вона та два їхні сини.

KJV: And Elimelech Naomi's husband died; and she was left, and her two sons.

4. Они взяли себе жен из Моавитянок, имя одной Орфа, а имя другой Руфь, и жили там около десяти лет.

УПО: І взяли вони собі за жінок моавітянок, ім'я одній Орпа, а ім'я другій Рут. І сиділи вони там близько десяти літ.

KJV: And they took them wives of the women of Moab; the name of the one was Orpah, and the name of the other Ruth: and they dwelled there about ten years.

5. Но потом и оба [сына ее], Махлон и Хилеон, умерли, и осталась та женщина после обоих своих сыновей и после мужа своего.

УПО: І повмирили й вони обоє, Махлон та Кілійон. І позосталася та жінка по двох дітях своїх та по чоловікові своєму.

KJV: And Mahlon and Chilion died also both of them; and the woman was left of her two sons and her husband.

6. И встала она со снохами своими и пошла обратно с полей Моавитских, ибо услышала на полях Моавитских, что Бог посетил народ Свой и дал им хлеб.

УПО: І встала вона та невістки її, і вернулися з моавських піль, бо почула на моавському полі, що Господь згадав про народ Свій, даючи їм хліба.

KJV: Then she arose with her daughters in law, that she might return from the country of Moab: for she had heard in the country of Moab how that the LORD had visited his people in giving them bread.

7. И вышла она из того места, в котором жила, и обе снохи ее с нею. Когда они шли по дороге, возвращаясь в землю Иудейскую,

УПО: І вийшла вона з того місця, де була там, та обидві невістки з нею, та й пішли дорогою, щоб вернутися до Юдиного краю.

KJV: Wherefore she went forth out of the place where she was, and her two daughters in law with her; and they went on the way to return unto the land of Judah.

8. Ноеминь сказала двум снохам своим: пойдите, возвратитесь каждая в дом матери своей; да сотворит Господь с вами милость, как вы поступали с умершими и со мною!

УПО: І сказала Ноомі до двох своїх невісток: Ідіть, верніться кожна до дому своєї матері. І нехай Господь зробить із вами милість, як ви зробили з померлими та зо мною.

KJV: And Naomi said unto her two daughters in law, Go, return each to her mother's house: the LORD deal kindly with you, as ye have dealt with the dead, and with me.

9. да даст вам Господь, чтобы вы нашли пристанище каждая в доме своего мужа! И поцеловала их. Но они подняли вопль и плакали

УПО: Нехай Господь дасть вам, і ви знайдете відпочинок кожна в домі свого мужа! І вона поцілувала їх, а вони підняли свій голос та плакали.

KJV: The LORD grant you that ye may find rest, each of you in the house of her husband. Then she kissed them; and they lifted up their voice, and wept.

10. и сказали: нет, мы с тобою возвратимся к народу твоему.

УПО: І вони сказали до неї: Ні, з тобою ми вернемось до народу твого!

KJV: And they said unto her, Surely we will return with thee unto thy people.

11. Ноеминь же сказала: возвратитесь, дочери мои; зачем вам идти со мною? Разве еще есть у меня сыновья в моем чреве, которые были бы вам мужьями?

УПО: А Ноомі сказала: Вертайтеся, дочки мої, чого ви підете зо мною? Чи я маю ще в

утробі своїй синів, а вони стануть вам за чоловіків?

KJV: And Naomi said, Turn again, my daughters: why will ye go with me? are there yet any more sons in my womb, that they may be your husbands?

12. Возвратитесь, дочери мои, пойдите, ибо я уже стара, чтоб быть замужем. Да если б я и сказала: `есть мне еще надежда`, и даже если бы я сию же ночь была с мужем и потом родила сыновей, --

УПО: Верніться, дочки мої, ідіть, бо я занадто стара, щоб бути для мужа. А коли б я й сказала: Маю надію, і коли б цієї ночі була з мужем, і також породила синів,

KJV: Turn again, my daughters, go your way; for I am too old to have an husband. If I should say, I have hope, if I should have an husband also to night, and should also bear sons;

13. то можно ли вам ждать, пока они выросли бы? можно ли вам медлить и не выходить замуж? Нет, дочери мои, я весьма сокрушаюсь о вас, ибо рука Господня постигла меня.

УПО: чи ж ви чекали б їх, аж поки повиростають? Чи ж ви зв'язалися б з ними, щоб не бути замужем? Ні, дочки мої, бо мені значно гірше, як вам, бо Господня рука знайшла мене.

KJV: Would ye tarry for them till they were grown? would ye stay for them from having husbands? nay, my daughters; for it grieveth me much for your sakes that the hand of the LORD is gone out against me.

14. Они подняли вопль и опять стали плакать. И Орфа простилась со свекровью своею, а Руфь осталась с нею.

УПО: І підняли вони голос свій, і заплакали ще. І поцілувала Орпа свою свекруху, а Рут пригорнулася до неї.

KJV: And they lifted up their voice, and wept again: and Orpah kissed her mother in law; but Ruth clave unto her.

15. [Ноеминь] сказала [Руфи]: вот, невестка твоя возвратилась к народу своему и к своим богам; возвратись и ты вслед за невесткою твоею.

УПО: І сказала Ноомі: Ось зовиця твоя вернулася до народу свого та до богів своїх, вернися й ти за зовицею своєю!

KJV: And she said, Behold, thy sister in law is gone back unto her people, and unto her gods: return thou after thy sister in law.

16. Но Руфь сказала: не принуждай меня оставить тебя и возвратиться от тебя; но куда

ты пойдешь, туда и я пойду, и где ты жить будешь, там и я буду жить; народ твой будет моим народом, и твой Бог--моим Богом;

УПО: А Рут відказала: Не силуй мене, щоб я покинула тебе, щоб я вернулася від тебе, бо куди підеш ти, туди піду й я, а де житимеш ти, там житиму й я. Народ твій буде мій народ, а Бог твій мій Бог.

KJV: And Ruth said, Entreat me not to leave thee, or to return from following after thee: for whither thou goest, I will go; and where thou lodgest, I will lodge: thy people shall be my people, and thy God my God:

17. и где ты умрешь, там и я умру и погребена буду; пусть то и то сделает мне Господь, и еще больше сделает; смерть одна разлучит меня с тобою.

УПО: Де помреш ти, там помру й я, і там буду похована. Нехай Господь зробить мені так, і так нехай додасть, і тільки смерть розлучить мене з тобою.

KJV: Where thou diest, will I die, and there will I be buried: the LORD do so to me, and more also, if ought but death part thee and me.

18. [Ноеминь], видя, что она твердо решила идти с нею, перестала уговаривать ее.

УПО: І побачила Ноомі, що вона настоює йти за нею, і перестала вговорювати її.

KJV: When she saw that she was stedfastly minded to go with her, then she left speaking unto her.

19. И шли обе они, доколе не пришли в Вифлеем. Когда пришли они в Вифлеем, весь город пришел в движение от них, и говорили: это Ноеминь?

УПО: І пішли вони вдвох, аж прийшли до Віфлеєму. І сталося, коли вони входили до Віфлеєму, то зашуміло все місто про них, і говорили: Чи це Ноомі?

KJV: So they two went until they came to Bethlehem. And it came to pass, when they were come to Bethlehem, that all the city was moved about them, and they said, Is this Naomi?

20. Она сказала им: не называйте меня Ноеминью, а называйте меня Марою, потому что Вседержитель послал мне великую горесть;

УПО: А вона сказала їм: Не кличте мене: Ноомі, кличте мене: Мара, бо велику гіркоту зробив мені Всемогутній.

KJV: And she said unto them, Call me not Naomi, call me Mara: for the Almighty hath dealt very bitterly with me.

21. я вышла отсюда с достатком, а возвратил меня Господь с пустыми руками; зачем

называть меня Ноеминью, когда Господь заставил меня страдать, и Вседержитель послал мне несчастье?

УПО: Я заможно пішла була, та порожньою вернув мене Господь. Чого кличете мене: Ноомі, коли Господь свідчив проти мене, а Всемогутній послав мені горе?

KJV: I went out full and the LORD hath brought me home again empty: why then call ye me Naomi, seeing the LORD hath testified against me, and the Almighty hath afflicted me?

22. И возвратилась Ноеминь, и с нею сноха ее Руфь Моавитянка, пришедшая с полей Моавитских, и пришли они в Вифлеем в начале жатвы ячменя.

УПО: І вернулася Ноомі та з нею моавітянка Рут, невістка її, що верталася з моавських піль. І прийшли вони до Вифлеєму на початку жнив ячменю.

KJV: So Naomi returned, and Ruth the Moabitess, her daughter in law, with her, which returned out of the country of Moab: and they came to Bethlehem in the beginning of barley harvest.